

**ВКЛЮЧЕННЯ
УКРАЇНСЬКИХ АВІАКОМПАНІЙ ДО
СХЕМИ ТОРГІВЛІ ВИКИДАМИ ЄС:**

ЩО РОБИТИ І ЧОГО ЧЕКАТИ?

1. Що таке Схема Торгівлі Викидами Європейського Союзу (EU ETS)?

Схема Торгівлі Викидами Європейського Союзу (EU Emission Trading Scheme – EU ETS) – це правовий механізм регіональної (Європейський Союз та інші країни, що приєдналися до цього механізму) торгівлі одиницями викидів вуглецевого газу (та еквівалентних газів), впроваджений на підставі Директиви 2003/87/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 13 жовтня 2003 року, та відповідних подальших правових актів ЄС та національного законодавства держав-членів ЄС.

Даний механізм встановлює зобов'язання операторів джерел викидів, які підпадають під дію EU ETS, проводити систематичний моніторинг та звітувати про такі викиди, а також мати та здавати в кінці кожного звітного року відповідну кількість дозволів на викиди CO₂ (European Union Allowances чи EUAs, далі – дозволи), що відповідає реальним підтвердженим викидам в цей період, при розрахунку 1 дозвіл = 1 тонна CO₂.

Механізм EU ETS вимагає від операторів регульованих джерел викидів скорочувати викиди CO₂ до того рівня, що відповідає кількості наявних у них дозволів, отриманих безкоштовно, чи додатково купувати відповідну кількість дозволів. При цьому, кількість дозволів що вводяться в оборот на кожний звітний період є обмеженою до рівня, що відповідає скороченню до 2012 року сумарних викидів CO₂ ЄС на 8% порівняно із 1990, відповідно до зобов'язань за Кіотським протоколом до Рамкової конвенції ООН про зміну клімату.

EU ETS впроваджується фазами: Фаза I у 2005-2007 роках, Фаза II у 2008-2012 роках, Фаза III у 2013-2020 роках та кожна наступна фаза тривалістю п'ять років. Кожна з цих Фаз має дещо відмінні процедури та правила, що кожного разу змінюються та вдосконалюються за результатами перегляду ефективності та недоліків попередньої Фази.

2. Яке відношення матиме EU ETS до українських авіакомпаній?

Починаючи з 1 січня 2012 року усі оператори авіа перельотів з чи до аеропортів ЄС підпадуть під дію EU ETS, незалежно від країни їх реєстрації, та змушені будуть отримувати та здавати дозволи у кожен звітний період. Попередній перелік авіакомпаній на яких поширюється дія EU ETS та адмініструючих держав-членів ЄС за якими вони закріплені, опубліковано Європейською Комісією 2 лютого 2009 року. Цей Перелік містить понад 30 великих та малих українських авіакомпаній, включаючи АероСвіт, МАУ, Львівські Авіалінії, Донбасаеро.1 Остаточний перелік має бути опубліковано незабаром.

3. Які авіалінії звільняються від вимог EU ETS?

EU ETS не поширюватиметься на операторів комерційних авіаліній, що здійснюють менш ніж 243 перельоти на рік чи сумарні викиди від польотів яких нижчі ніж 10 тисяч тон на рік. Винятком також є перельоти офіційних місій, військові пошукові та рятувальні польоти, перельоти за правилами візуальних польотів згідно Чиказької конвенції, тренувальні польоти, наукові дослідження, польоти із підтвердженою максимальною злітною масою менше ніж 5700 кг, та польоти здійснені в рамках виконання громадських послуг перевезення.

4. Яка відповідальність за недотримання вимог EU ETS?

Оператори, котрі порушуватимуть вимоги EU ETS будуть притягуватись до відповідальності (зокрема у формі штрафів), встановленої відповідною адмініструючою державою, та можуть бути позбавлені права польотів через ЄС за поданням цієї держави, як крайня міра. Крім того, неповернення відповідної кількості дозволів, що відповідає реальним підтвердженим викидам цього оператора у звітному році, каратиметься штрафом у розмірі 100 Євро за кожну тону надмірних викидів. При цьому, у наступному звітному періоді оператор буде зобов'язаний повернути кількість дозволів, збільшену на кількість перевищених викидів у попередньому періоді.

¹ Попередній Перелік авіакомпаній та контролюючих країн за якими вони закріплені опубліковано на веб порталі ЄС http://ec.europa.eu/environment/climat/pdf/aviation/alloc_operators_110209.pdf. Контактну адресу компетентних органів відповідних контролюючих держав можна знайти за наступним лінком <http://ec.europa.eu/environment/climat/pdf/aviation/contacts.pdf>

5. Яким буде ліміт викидів на 2012 та наступні роки?

Ліміт викидів встановлюватиметься на рівні ЄС, виходячи із показників авіатранспорту у 2004-2006 роках, та становитиме:

- у 2012 році: викиди повинні будуть скорочені до 97% середнього рівня;
- у 2013-2020 роках: викиди повинні будуть скорочені до 95% середнього рівня.

Для визначення середнього рівня викидів Європейська Комісія здійснить перегляд історичних рівнів викидів авіатранспорту та до 2 серпня 2009 опублікує відповідний висновок.

6. Як авіатранспорт отримуватиме дозволи?

На авіатранспорт поширюватимуться ті ж самі загальні правила розподілу дозволів, що діють стосовно інших секторів та джерел викидів, регульованих EU ETS. Загальний ліміт викидів усього авіатранспорту буде перетворено у відповідну кількість дозволів. При цьому кожен дозвіл стосуватиметься однієї тонни викидів вуглекислого газу.

Більша частина дозволів надаватиметься авіакомпаніям безкоштовно наступним чином:

- у 2012 році – 85% дозволів надаватимуться безкоштовно та 15% буде продано через аукціон;
- у 2013-2020 роках – відсоток дозволів що буде продано через аукціон може зрости за результатами перегляду Європейською Комісією впровадження Директиви 2008/101/ЄС (якою авіатранспорт включено до EU ETS), що має завершитись до кінця 2012 року (до початку Фази III).

З 2013 року на авіатранспорт також поширюватимуться загальні правила Фази III щодо продажу дозволів через аукціон.

7. Як авіакомпанія зможе отримати безкоштовні дозволи?

Авіакомпанія матиме право отримати безкоштовні дозволи звернувшись із заявою до відповідного компетентного органу відповідної контролюючої держави. Щодо безкоштовних дозволів на 2012 рік, така заява повинна бути подана не пізніше 31 березня 2011 року. Заяви на отримання безкоштовних дозволів на наступні періоди подаватимуться не пізніше, як за 21 місяць до початку цього періоду.

До 30 вересня 2011 року Комісія затвердить кількість дозволів, що надаватиметься безкоштовно та продаватиметься через аукціони та опублікує критерії розподілу дозволів серед конкретних операторів.

8. Чи зможуть авіакомпанії скористатись одиницями скорочення викидів Кіотських проектів?

Оператори авіаліній зможуть використовувати одиниці скорочення викидів отримані від проектів Спільного Впровадження (СВ) та Механізму Чистого розвитку (МЧР) передбачених Кіотським протоколом. При цьому кількість одиниць скорочення що можна буде використовувати в рахунок зобов'язань оператора при поверненні дозволів, обмежуватиметься певним відсотком загальної кількості дозволів, які оператор повинен здати у відповідному календарному році.

9. Хто здійснюватиме контроль за українськими операторами?

Опублікований попередній перелік, згаданий у питанні 2 вище, закріплює кожного оператора за відповідною державою-членом ЄС, яка буде відповідальною за забезпечення дотримання відповідним оператором вимог EU ETS. Розподіл між країнами базований в основному на тому, на яку країну-члена ЄС припадає найбільше викидів конкретного оператора, беручи за основу дані 2006 року (чи першого року польотів до ЄС, якщо оператор почав діяльність після 1 січня 2006 року). Відповідно, дана адмініструюча держава координуватиме надання оператору безкоштовних дозволів, а також притягуватиме порушника до відповідальності.

Авіакомпанії під дією EU ETS та їх контролюючі органи

АДМІНІСТРУЮЧА ДЕРЖАВА	ОПЕРАТОР ²	КОНТАКТНА ІНФОРМАЦІЯ КОНТРОЛЮЮЧОГО ОРГАНУ
БОЛГАРІЯ	Expressavia Ukraine Khoriv Avia Kremenchuk Flight Rosavia Air Company	Орган: Міністерство екології та водного господарства (Ministry of Environment and Water) Адреса: 22 "Maria Louiza", 1000 Sofia Конт. особа: Джульєтта Георгієва (Julieta Georgieva): jul.georgieva@moew.government.bg Стефан Вишовський (Stefan Dishovsky): dishovsky@moew.government.bg Тел.: 00 359 2940 61 83; 00 359 2940 6180 Факс: 00 359 2980 70 41 Веб: http://moew.government.bg
ЧЕСЬКА РЕСПУБЛІКА	Constanta Ukraine Rovno Universal Avia	Орган: Міністерство екології Чеської Республіки (Ministry of the Environment of the Czech Republic) Адреса: Vrsovicka 65, 10010 Prague 10 Тел.: 00 420267 122 941 Ел. пошта: Ales.Hilcer@mzp.cz Веб: www.mzp.cz
НІМЕЧЧИНА	Antonov Design Challenge Aero Kiev Aviation Plant Ukrainian Mediterran Uksatse	Орган: Адміністрація торгівлі викидами Німеччини (Deutsche Emissionshandelsstelle, DEHSt) Адреса: Bismarckplatz 1 - 14193 Berlin, Germany Тел.: Тел. : +49(0)30/8903-5050 Ел. пошта: emissionshandel@uba.de Веб: www.uba.de/emissionshandel
ЕСТОНІЯ	Aerovis Meridian Aircompany	Орган: Центр екологічної інформації Естонії (Estonian Environment Information Centre) Адреса: Mustamae tee 33, 10616 Tallinn Конт. особа: Кай Бухт (Kai Luht) Тел.: 00 372 673 6631 Факс: 00 372 673 7599 Ел. пошта: kai.luht@ic.envir.ee Веб: www.keskkonnainfo.ee
ГРЕЦІЯ	Aerosvit Air Link Ukraine Donbassaero Sincom Avia	Орган: Грецька Адміністрація цивільної авіації (Міністерства транспорту та зв'язку) (Hellenic Civil Aviation Authority (Ministry of Transport and Communication)) Адреса: V. Georgiou 1, 16604 Hellenikon, PO BOX 73060, T.K. 16610 Glyphada Конт. особа: Др. Д. Цоука (Dr D. Tsouka) Тел.: 00 30 210 9972910 Факс: 00 30 210 9972911 Ел. пошта: prope@hcaa.gr
ФРАНЦІЯ	Ikaros Aviation AVV Ukraine Avtn State Volare Ukraine	Орган: Міністерство екології, енергії, сталого розвитку територій (Ministère de l'Ecologie, de l'Energie, du Développement durable et de l'aménagement du territoire (MEEDDAT)) Direction Générale de l'Aviation Civile (DGAC) DTA-SDD-Unite ETS Адреса: 50, rue Henry Farman; 75720 Paris Cedex 15; France Ел. пошта: ets.aviation@aviation-civile.gouv.fr
ІТАЛІЯ	Aerostar Lvov Airlines	Ел. пошта: Aviation-ETS@minambiente.it

² Назви операторів вказано так, як вони опубліковані у Попередньому Переліку Європейської Комісії на http://ec.europa.eu/environment/climat/pdf/aviation/alloc_operators_110209.pdf.

<p>КІПР</p>	<p>Ukrainian Helicopter</p>	<p>Орган: Екологічна Служба Міністерства агро промисловості, природних ресурсів та довкілля (Environment Service of Ministry of Agriculture, Natural Resources and Environment)</p> <p>Конт. особа: Теодоулос Месімеріс (Mr Theodoulos Mesimeris) mesimeris@environment.moa.gov.cy Тел.: +357 22 408948</p> <p>Ніколетта Кисеоту (Nicoletta Kythreotou) nkythreotou@environment.moa.gov.cy Тел.: +357 22 408947</p> <p>Факс: +357 22 774945</p>
<p>УГОРЩИНА</p>	<p>ISD Avia Krunck Aviation</p>	<p>Орган: Національна інспекція Екології, природних ресурсів та водного господарства Департаменту Міжнародних Відносин, Відділ EU ETS (National Inspectorate for Environment, Nature and Water Department for International Affairs, EU ETS Unit)</p> <p>Адреса: H-1016 Budapest, Mészáros u. 58/a., Hungary</p> <p>Конт. особа: Ільдико Бабчани (Ildikó Babcsányi)</p> <p>Тел.: 00 36 1 2249 140</p> <p>Факс: 00 36 1 2249 298</p> <p>Ел. пошта: babcsany@mail.kvvm.hu</p> <p>Веб: http://www.orszagoszoldhatosag.gov.hu</p> <p>Орган: Дирекція повітряного транспорту Національної Адміністрації Транспорту</p> <p>Адреса: H-1675 Budapest Pf. 41 - Hungary</p> <p>Конт. особа: Агнес Корпаді (Ágnes Korpádi)</p> <p>Тел.: 00 36 1 296-8625</p> <p>Ел. пошта: korpadi.agnes@nkh.gov.hu</p> <p>Веб: http://www.nkh.hu/en/aviation/content/view/4/25/</p>
<p>МАЛЬТА</p>	<p>Kharkov Aircraft</p>	<p>Орган: Мальтійська Адміністрація екології та планування (Malta Environment and Planning Authority)</p> <p>Адреса: Hexagon House; Spencer Gardens; Marsa MRS 1990; Malta</p> <p>Конт. особа: Сав'їор Вассалло (Saviour Vassallo)</p> <p>Тел.: 00 356 2290 7220</p> <p>Факс: 00 356 2290 2295</p> <p>Ел. пошта: emissions_trading_scheme@mepa.org.mt</p>
<p>АВСТРІЯ</p>	<p>Ukraine Intl Airline</p>	<p>Орган: Федеральне Міністерство агро промисловості, лісового господарства, екології та водного господарства (Federal Ministry for Agriculture, Forestry, Environment and Water Management)</p> <p>Адреса: Stubenbastei 5 - A-1010 Wien</p> <p>Конт. особа: Дієтер Бейстейнер (Dieter Beisteiner) Хрістофер Лампорт (Christopher Lamport)</p> <p>Тел.: 00 43 1 51522-1724; -1729</p> <p>Ел. пошта: dieter.beisteiner@lebensministerium.at christopher.lamport@lebensministerium.at abteilung.54@lebensministerium.at</p> <p>Веб: www.emissionstrading-aviation.at</p>

ПОЛЬЩА	MIL Ukraine	<p>Орган: Національна Адміністрація Схеми торівлі викидами (National Administration of the Emissions Trading Scheme)</p> <p>Адреса: ul. Kolektorska 4; 01-692 Warszawa; Polska</p> <p>Конт. особа: Павел Маліньські (Paweł Maliński); pawel.malinski@kashue.pl Томаш Карпінський (Tomasz Karpiński); tomasz.karpinski@kashue.pl</p> <p>Тел.: 00 48 22 56 96 566; 00 48 22 56 96 528</p> <p>Факс: 00 48 22 833 57 54</p> <p>Веб: http://www.kashue.pl</p>
ПОРТУГАЛІЯ	Ukrainian Pilot	<p>Орган: Португальська Екологічна агенція (AGÊNCIA PORTUGUESA DO AMBIENTE (APA))</p> <p>Адреса: Departamento de Alterações Climáticas, Ar e Ruído Rua da Murgueira, 9/9A / Zambujal Ap.7585 / 2611-865 Amadora / PORTUGAL</p> <p>Тел.: 00 351 21 472 8200</p> <p>Факс: 00 351 21 472 82 83</p> <p>Ел. пошта: cele.aviacao@apambiente.pt</p>
РУМУНІЯ	ARP 410 Airlines	<p>Орган: Румунська Адміністрація цивільної авіації (Romanian Civil Aeronautical Authority)</p> <p>Адреса: Sos. Bucuresti-Ploiesti no. 38-40, CAA House, District 1, Bucharest, ROMANIA</p> <p>Конт. особа: Міхаела Георгеску (Mihaela GEORGESCU) Начальник екологічного відділу</p> <p>Тел.: 004 021 208 1571</p> <p>Факс: 004 021 208 15 38</p> <p>Ел. пошта: mihaela.georgescu@cca.ro</p> <p>Веб: www.caa.ro</p>
СЛОВАЧЧИНА	Aeromist Kharkiv Ilyich Iron & Steel	<p>Орган: Міністерство екології Словацької Республіки (Ministry of Environment of the Slovak Republic)</p> <p>Адреса: Námestie Ľudovíta Štúra 1; 812 35 Bratislava</p> <p>Конт. особа: Петер Веісел (Peter Weisel)</p> <p>Тел.: 00 421 918 977 290</p> <p>Веб: www.enviro.gov.sk</p>
ФІНЛЯНДІЯ	Carlbad Enterprises	<p>Орган: Фінська Адміністрація цивільної авіації (Finnish Civil Aviation Authority)</p> <p>Адреса: P.O. Box 186; 01531 Vantaa, Finland</p> <p>Конт. особа: SKJÄL Johan</p> <p>Тел.: 00 358 9 4250 11</p> <p>Факс: 00 358 9 4250 2898</p> <p>Ел. пошта: kirjaamo@fcaa.fi</p> <p>Веб: www.civilaviationauthority.fi</p>
ВЕЛИКОБРИТАНІЯ	Daidalos Aviation	<p>Орган: Екологічне Агентство Англії та Уейльзу (Environment Agency for England and Wales)</p> <p>Адреса: Richard Fairclough House, Knutsford Road, Warrington WA4 1HG</p> <p>Ел. пошта: ETAviationHelp@environment-agency.gov.uk</p> <p>Веб: www.environment-agency.gov.uk/emissionstrading</p>

10. Які наступні дії ?

Починаючи із 1 січня 2010 авіакомпанії будуть зобов'язані здійснювати моніторинг споживання палива та викидів та подавати відповідні звіти згідно розроблених Європейською Комісією вимог³. Не пізніше 31 серпня 2009 року (чи іншої дати, встановленої адмініструючою державою) авіакомпанії повинні подати до відповідного органу адмініструючої держави, план такого моніторингу, передбачаючи заходи моніторингу та обліку тонно-кілометр даних, згідно вимог Європейської Комісії.⁴ Перед початком кожної наступної Фази EU ETS оператор повинен буде переглянути та подати до контролюючого органу нову редакцію плану моніторингу (перший такий перегляд повинен бути здійснений до кінця 2012 року).

Дані моніторингу викидів за 2010 рік, підтверджені відповідним чином, подаватимуться як додаток до заяви на отримання безкоштовних дозволів. Загальна кількість дозволів, що надаватимуться безкоштовно, визначатиметься за базовим фактором, що розраховуватиметься на основі загальної кількості викидів оператора на тонно-кілометр у 2010 році.

Надання безкоштовних дозволів здійснюватиметься за наступною схемою:

Не пізніше 31 серпня 2009 р. (чи дати, встановленої адмініструючою державою)	Авіакомпанія подає до контролюючого органу план моніторингу тонно-кілометр даних
Не пізніше 31 грудня 2009 р.	Контролюючий орган адмініструючої держави перевіряє та затверджує план моніторингу тонно-кілометр даних
З 1 січня і протягом 2010 року (календ.)	Авіакомпанія здійснює моніторинг та облік тонно-кілометр даних за 2010 рік
На початку 2011 року	Авіакомпанія складає звіт моніторингу тонно-кілометр даних за 2010 рік
Не пізніше 31 січня 2011 р.	Авіакомпанія надсилає звіт моніторингу тонно-кілометр даних до версифікатора
До 31 березня 2011 р.	Версифікатор здійснює перевірку (аудит) звіту моніторингу тонно-кілометр даних за 2010 рік
Не пізніше 31 березня 2011 р.	Авіакомпанія подає до контролюючого органу заяву на отримання безкоштовних дозволів на 2012 рік та Фазу III (2013 -2020) зі звітом моніторингу тонно-кілометр даних за 2010 рік
Не пізніше 30 червня 2011 р.	Контролюючий орган пересилає заяви до Європейської Комісії
Не пізніше 30 вересня 2011 р.	Європейська Комісія публікує загальну кількість дозволів та базовий фактор
Не пізніше 31 грудня 2011 р.	Контролюючий орган розраховує та публікує кількість дозволів за операторами
З 1 січня і протягом 2012 року (календ.) (та з 1 січня і протягом кожного наступного року)	Авіакомпанія здійснює моніторинг та облік тонно-кілометр даних за 2012 рік (та у наступних роках – відповідного звітного року)
Не пізніше 31 березня 2012 року (та 31 березня кожного року)	Авіакомпанія подає до контролюючого органу звіт моніторингу тонно-кілометр даних за попередній рік
Не пізніше 28 лютого 2012 (та 28 лютого кожного наступного року)	Контролюючий орган перераховує дозволи на рахунок операторів (що подали відповідні заяви у встановленому порядку) на цей рік
До кінця 2012 року (і перед початком кожної наступної Фази)	Авіакомпанія подає до контролюючого органу переглянутий та оновлений (якщо потрібно) план моніторингу тонно-кілометр даних
Не пізніше 30 квітня 2013 р (та 30 квітня кожного року)	Авіакомпанія здає кількість дозволів, що відповідає реальним підтвердженням викидам в цей період

³ Керівництво з моніторингу та звітності викидів та тон-кілометр даних авіатранспорту (Monitoring and Reporting Guidelines for emissions and tonne-kilometre data from aviation activities), розміщено на веб порталі ЄС <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:103:0010:0029:EN:PDF>

⁴ Зразок планів моніторингу можна знайти за наступною адресою http://ec.europa.eu/environment/climat/aviation_en.htm. Додаткові роз'яснення щодо методології підготовки цих планів також можна знайти у методичних рекомендаціях розроблених за спільною ініціативою Великобританії, Нідерландів та Німеччини, що розміщено за адресою http://ec.europa.eu/environment/climat/pdf/aviation/nl_guidance.pdf

За додатковою інформацією звертайтеся:

CMS Cameron McKenna LLC

вул. Володимирська, 38, 6 пов,
01034 Київ, Україна

Т: +380 44 391 33 77

Ф: +380 44 391 33 88

www.cms-cmck.com

Христина Маців

Партнер CMS Cameron McKenna, Київ
christina.maciw@cms-cmck.com

Тетяна Будякова

Юрист CMS Cameron McKenna, Київ
tetyana.budyakova@cms-cmck.com

CMS Cameron McKenna є міжнародною юридичною фірмою з повним циклом послуг, яка надає консультації підприємствам, фінансовим установам, урядам та органам державного сектору. CMS Cameron McKenna є міжнародною юридичною фірмою, орієнтованою на клієнта яка розуміє специфічні потреби та проблеми кожного окремого сектору ринку. Для того, щоб досягти цього, в своїй діяльності фірма зосереджується саме на різних секторах ринку, включаючи сектор інфраструктури, де ми приділяємо особливу увагу проектам транспортної інфраструктури та їх законодавчому регулюванню.

Як член організації незалежних європейських фірм CMS, наша фірма має можливість залучити більше 2,250 юридичних та податкових консультантів у більш ніж 28 країнах. Це дає нам досвід необхідний для того, щоб надавати клієнтам консультації з широкого кола транзакцій, незалежно від того де вони проводяться.

Офіси CMS Cameron McKenna знаходяться у Болгарії, Чеській Республіці, Угорщині, Польщі, Румунії, Росії, Словаччині та Україні. Завдяки цьому ми є однією з найбільших фірм у Центральній та Східній Європі. Нещодавно ми були названі Юридичною Фірмою 2008 року у Центральній та Східній Європі за версією престижного рейтингу 'PLC Which Lawyer?'.

www.law-now.com

Law-Now

Наша інформаційна on-line послуга із безкоштовної розсилки коментарів та аналізу останніх подій у юриспруденції в Україні і світі. Підписатись на цю послугу можна на нашому веб-сайті www.law-now.com